

บทคัดย่อ

สื่อการแสดงพื้นบ้านซึ่งเป็นสื่อของชุมชนเมื่อถูกนำมาผลิตผ่านสื่อสมัยใหม่เช่นภาพยนตร์จะมีโครงสร้างการเล่าเรื่องและการประกอบสร้างความหมายเช่นไร การวิเคราะห์ตัวบทภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสื่อการแสดงพื้นบ้าน พบว่า (1) การเล่าเรื่องสื่อการแสดงพื้นบ้านในภาพยนตร์ไทยเล่าแบบเป็นเส้นตรง (Linear) และมีจุดจบแบบโศกนาฏกรรม (2) การเล่าเรื่องสะท้อนให้เห็นถึงอำนาจของผู้ชายชนชั้นกลางในเรื่องเล่า (3) การเล่าเรื่องแบบย้อนอดีตในภาพยนตร์ไทยนอกจากเพื่อสร้างความมั่นใจในอัตลักษณ์ของตนแล้วยังเป็นการตอบสนองอารมณ์โหยหาอดีต (4) ภาพยนตร์ประกอบสร้างมายาคติเกี่ยวกับสื่อพื้นบ้านในฐานะที่เป็นวัฒนธรรมไทยที่รัฐจะต้องเข้าไปกำกับ ควบคุม ดูแล และ (5) การเล่าเรื่องสื่อการแสดงพื้นบ้านในภาพยนตร์ไทยเป็นการเล่าที่กดทับศักยภาพของชุมชนทั้งในมิติของการต่อรองและการต่อสู้กับอำนาจในเชิงโครงสร้างเศรษฐกิจการเมือง

Abstract

This study explores the narrative structure and meaning construction of folk media in Thai films. The textual analysis among Thai films in which folk media were portrayed found that: (1) the narration of folk media in Thai films was in a linear style and ended up with a tragedy; (2) the narration reflected a patriarchal power of middle-class men; (3) in addition to serving as constructing a confidence of self-identity, the flashback narration also responded to a nostalgic sensation among film producers and audiences; (4) myths were constructed through Thai films that folk media, as a part of Thai culture, were required to be regulated, controlled, and monitored by the Thai state and; (5) the narration of folk media in Thai films was portrayed in ways to suppress local community's capacity in negotiating with and resisting against dominant economic and political powers.